Üç büyük rehberin işaretleri

Nuri Kapısız: “On Dokuzuncu Söz’de geçen ‘Üç Külli Muarrif’ kavramını açar mısınız? Üç Külli Muarrif kimlerdir ve Rabbimizi nasıl tanıtıyor?”

Bediüzzaman Said Nursî On Dokuzuncu Söz’ü Hazret-i Muhammed Aleyhisselâtü Vesselâm’ın güzel ahlâkına ve güzel sîretine tahsis ediyor ve bu söze İmam-ı Rabbânî’nin, “Ben Muhammed Aleyhisselatü Vesselâmı sözlerimle övüp güzel gösteremedim. Aksine Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm’dan bahsetmekle sözlerim güzelleşti” 1 ibaresiyle başlıyor. Ve bu sözün güzelliğinin Muhammed Aleyhisselâtü Vesselâmın güzeller güzeli vasıfları olduğunu beyan ediyor. Ardından Bediüzzaman, On Dört Reşha’da Peygamber Efendimiz’in (asm) güzel dinini, güzel ahlâkını ve yaptığı büyük inkılâbı tanıtmaya başlıyor.

Birinci Reşha’da Bediüzzaman, üç büyük ve çok kapsamlı tanıtıcının ve rehberin Rabbimizi bize tanıttığını bildiriyor. Bunlardan “birisi: Şu kitab-ı kebîr-i kâinattır.” 2 Yani bu büyük kâinat kitabıdır. Bediüzzaman Hazretleri Risâle-i Nur’da bu devasa kâinatı Rabbimizi bize tanıtan bir büyük kitap olarak takdim ediyor. Bu büyük kitabın hangi sayfasını açsanız, hangi noktasına baksanız, hangi formatını inceleseniz, hangi faslını tetkik etseniz bir büyük kudret, bir sonsuz ilim, bir yüksek hikmet, bir eşsiz irade, bir misilsiz rahmet, bir benzersiz hilkat adeta gözlerinize sokulur, kendini okutur ve hayran bırakır. Siz kaçsanız da gözleriniz bunu bilir, okur ve takdir eder. Kur’ân bu hakikati: “O ki, yedi göğü uyum hâlinde yaratmıştır. Sen, Rahman’ın yarattığında hiçbir düzensizlik, uygunsuzluk göremezsin; gözünü çevir de bir bak, acaba bir çatlak, bir bozukluk görebilir misin? Evet, gözünü tekrar tekrar (ona) çevir: (her seferinde) bakışın, şaşkın ve bezgin bir şekilde sana geri dönecektir” 3 âyetiyle bildiriyor. Kur’ân daha birçok ayetiyle, insanın nazarını kâinatı okumaya, düşünmeye ve Rabbini bulmaya dâvet ediyor. İnsan da-–özellikle bu son asırdaki insanlar—adeta bu İlâhî çağrıya uymuş, kulak vermiş, itaat etmiş ve kâinat üzerinde envâ-i çeşit ilimlerle tetkikatını, tahkikatını ve araştırmalarını sürdürüyor. Allah böylece ilim yoluyla dilediklerine hidâyet veriyor.

Rabbimizi bize tarif eden tanıtıcıların ikincisi: “Şu kitab-ı kebîrin âyet-i kübrası olan Hatemü’l-Enbiyâ Aleyhisselâtü Vesselâm’dır.” 4 Bediüzzaman’ın burada Peygamber Efendimiz (asm) için kullandığı sıfat hayli dikkat çekicidir: Peygamber Efendimiz (asm) bu büyük kitabın en büyük âyetidir, Allah’ı bildiren en büyük delildir, Allah’ı

gösteren en büyük işaretçidir. Çünkü yine Bediüzzaman'a göre madem ki bu kâinat bir kitab-ı kebîrdir. Bu kitab-ı kebîre bir muallim, bir öğretici, bir öğretmen gerekiyor. Çünkü "anlaşılmaz bir kitap, muallimsiz olsa, manasız bir kâğıttan ibaret kalır." 5 Öyleyse bu büyük kitabın varlığı, öğretmeninin varlığını zorunlu kılıyor. Öyle ki, eğer öğretmeni olmayacak idiyse, bu kitap da olmamalıydı! Nitekim aynen bu mânâyı hadis-i kudside Cenâb-ı Mevlâ: "Sen olmasaydın ben âlemi yaratmazdım!"6 tarzında ifade buyuruyor. Bu büyük kitap için öğretmenin (asm) varlığı o kadar önemlidir ki, onun mübarek vücudu bu kitabın vücuduna sebeptir; insanların onun öğrettiklerini dinlemesi ve tâbi olması da bu kitabın vücudunun devamına sebeptir.7 Keza onun (asm) duâsı bu âlemin yaratılmasına sebeptir; onun (asm) ibadeti de öteki âlemin, yani âhiretin yaratılmasına sebeptir. Bediüzzaman'ın ifadesiyle; "Öyle ise, denilebilir ki, şu üstad olmasaydı, o Melîk-i Zişan, şu kasrı bina etmezdi. Hem, yine denilebilir ki, o üstadın talimatını, ahali dinlemedikleri vakit, elbette o kasr, tebdil ve tahvil edilecek." 8 İşte Hazret-i Muhammed (asm) bu büyük kâinat kitabının düzgün anlaşılması için Allah'ın seçtiği büyük tanıtıcıdır, tarif edicidir, üstaddır, rehberdir, habercidir, peygamberdir.

Rabbimizi bize tarif eden büyük tanıtıcıların üçüncüsü de: "Kur'ân-ı Azimüşşandır." 9 Kur'ân, Allah kelâmıdır ve Üstad Hazretlerinin ifadesiyle, "Kur'ân; şu kitab-ı kebir-i kâinatın bir tercüme-i ezeliyesi, ve âyât-ı tekviniyeyi okuyan mütenevvi dillerinin tercüman-ı ebedisi, ve şu âlem-i gayb ve şehadet kitabının müfessiri, ve zeminde ve gökte gizli esma-i İlahiyenin manevi hazinelerinin keşşafı…"dır.10 Böyle büyük bir kitaba gizli ve açık âyetlerini açıklayıcı ve şerh edici bir büyük tercüme ve tefsir gerekiyordu. "Bu âlem niçin yaratıldı? Satırları arasında gizlenen mânâlar nelerdir? Gizli hazineleri nelerdir? Bu âlemi kim yarattı?" gibi soruların açık biçimde cevaplanması ve bu âlem kitabının doğru okunması için bir rehber kitap gerekiyordu. İşte bu rehber, açıklayıcı ve tefsir edici kitap da Kur'ân-ı Azimüşşandır. Bize bu âlem kitabını tefsir etmek suretiyle Rabbimizi tanıtıyor.

Bize de, bu üç büyük ve vazgeçilmez rehberi tanımak ve onunla Rabbimizi bilmek ve öğrenmek için Risâle-i Nur satırlarını hiç durmadan okumak kalıyor.

DUÂ

Ey Alîm-i Zâhir! Gözlerime hakkı görme güzelliği, kulaklarıma hakkı işitme lütfu, ruhuma hakkı arama açlığı, aklıma hakkı bulma, düşünme ve bilme bahtiyarlığı lütfeyle! Gözlerimi hakka kör, kulaklarımı sağır, aklımı düşüncesiz eyleme! Bana ilim ve doğru anlayış ver! Beni katındaki salihlere ilhak eyle! Âmin!

Dipnotlar:

1- İmam-ı Rabbanî, Mektubât, 1: 58.

2- Sözler, s. 214.

3- Mülk Sûresi: 3, 4.

4- Sözler, s. 214.

5- Sözler, s. 113.

6- Keşfü’l-Hafâ, 2/164, H. No: 2123.

7- Sözler, s. 113.

8- Sözler, s. 113.

9- Sözler, s. 214.

10- İşaratü’l-İ’caz, s. 15; Sözler, s. 330.